

महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ
मर्यादित, मुंबई यांना राष्ट्रीय विकलांग वित्त
एवम विकास निगम, (NHFD) फरीदाबाद
यांचेकडून घ्यावयाच्या रु.५० कोटी कर्जास हमी
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: शाहमी-२०१३/प्र.क्र. ५० /अर्थबळ

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

तारीख: १४ ऑक्टोबर, २०१३.

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: शासन हमी-१०९९/प्र.क्र. ६८/शासन हमी, दि. ५.११.१९९९.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: शाहमी १००८/प्र.क्र. १८/शा हमी, दि. २८.०४.२००८.
- ३) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व वित्त महामंडळ मर्या., मुंबई यांचे पत्र क्र.अविविम/ प्र.क्र.३३८/ २०१३/२४९ दि. २६.०७.२०१३.

प्रस्तावना -

राज्यातील शारिरीकदृष्ट्या अपंगांना रोजगार व स्वयंरोजगारासाठी कर्जस्वरूपात अर्थसहाय्य करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळांची स्थापना करण्यात आलेली आहे. महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ, मुंबई यांना राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद वाहिनीकृत यंत्रणा म्हणून मान्यता देण्यात आली आहे. यास अनुसरून राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद यांचेकडून घ्यावयाच्या कर्जास शासनहमी देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय -

राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद या महामंडळाकडून महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळास कर्ज उपलब्ध होण्यासाठी रु.५०.०० कोटीच्या मर्यादेत ठोक शासन हमी देण्याचा निर्णय खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शासनाने घेतला आहे.

२. शासन हमीवरील कर्ज रु.५० कोटी आवश्यकतेनुसार उचलण्याची मुदत दिनांक ३१/१०/२०१५ पर्यंत वैध राहिल, महामंडळाने दिलेल्या हमी रकमेच्या मर्यादेतच कर्ज उचल करण्याची कार्यवाही करावी. तसेच हमी रकमेत वाढ किंवा मुदतवाढ मागण्याची कार्यवाही करू नये.

३. महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळास रु.५० कोटीची ठोक हमी अ.क्र.१ येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग दिनांक ०५.११.१९९९ मध्ये नमूद केलेल्या अटी तसेच खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहिल :-

अ) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ हे Principle Debtor राहिल.

- ब) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने त्यांच्या खर्चावर नियंत्रण ठेवून व्याज, हमी शुल्क तसेच अधिपरिव्यय (Over head Cost) यांची पूर्णपणे वसुली होऊ शकेल अशी व्यवस्था करावी.
- क) ज्या लाभार्थ्यांना कर्ज देण्यात येते त्या लाभार्थ्यांची पतयोग्यता व योग्य प्रतिभूती यांची छाननी व खात्री करून घेण्याची एक यंत्रणा महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ कार्यान्वित करेल. त्याचप्रमाणे कर्जफेडीत कसुरी झाल्यास कर्ज मंजूर / शिफारस करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात येईल व त्यांचे यासंबंधीचे अधिकार काढून घेण्यात येतील.
- ड) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने प्रत्येक वर्षाच्या सुरुवातीस राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम फरीदाबाद, (NHFD) यांच्याकडून उपलब्ध होणाऱ्या कर्जाबाबत आढावा घेऊन त्यासंबंधीच्या वित्तीय मर्यादा शासनाकडून निश्चित करून घ्याव्यात.
- इ) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने लाभार्थ्यांना मंजूर केलेल्या कर्जाची वसुली परतफेडीच्या वेळापत्रकानुसार वेळोवेळी करावी.
- ई) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ यांनी दर तीन महिन्यांनी कर्ज मंजूर झालेल्या प्रकल्पाच्या प्रगतीबाबतची स्थिती दर्शविणारी माहिती तसेच कर्ज वसुलीचा व वित्तीय दायित्वाचा अहवाल सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग/वित्त विभागाकडे सादर करावा.
- र) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने विहित कार्यपद्धतीने लेखा परिक्षित केलेल्या व संस्थेने मान्य केलेल्या संस्थेच्या लेख्याची एक प्रत प्रत्येक वर्ष संपल्यानंतर सहा महिन्यांच्या आत शासनास सादर करावी.
४. राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD) बरोबर शासन हमीवर घेण्यात येणाऱ्या कर्जासंबंधी करण्यात येणाऱ्या करारपत्रात खालील अटी व शर्तीचा समावेश करण्यात यावा.
- अ) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD) यांचेसाठी अटी व शर्ती :-
- १) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD), राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळास या आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज देणार नाही.
- २) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळकडून कर्जाच्या परतफेडीबाबत अथवा व्याजाची रक्कम देण्याबाबत होणाऱ्या कसुरीची शासनास ९० दिवसांच्या आत सूचना देणे राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद यांच्यावर बंधनकारक असेल.
- ३) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD) कडील कर्जाची परतफेड करण्यास विलंब झाल्यास त्याकरिता आकारण्यात आलेल्या दंडनीय व्याजाकरिता व इतर कोणत्याही देय रकमांसाठी शासन हमी लागू होणार नाही.

ब) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळासाठी अटी व शर्ती :-

- १) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD) यांचेकडून राज्य शासनाच्या पूर्व अनुमतीशिवाय या आदेशामध्ये विहित केलेल्या मर्यादेपेक्षा अधिक कर्ज घेणार नाही.
- २) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम यांच्याकडून ज्या प्रकल्पांना कर्ज मंजूरी दिलेली आहे, ते प्रकल्प व लाभार्थी वर्धनक्षम आहेत याची महामंडळाने खात्री करून घ्यावी. तसेच राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद यांनी दिलेल्या कर्जाचा निधी ज्या प्रयोजनासाठी व अटीनुसार दिलेला आहे, त्यानुसार तो निधी विनियोगात आणावा.
- ३) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम (NHFD) कडून घेतलेल्या कर्जाचे महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने लाभार्थ्यांना वाटप केल्यानंतर लाभार्थ्यांमार्फत कर्जाचा योग्य विनियोग/व्यवसाय होतो किंवा कसे यावर महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने लक्ष ठेवावे. त्यासाठी आवश्यक ती तपासणी करावी. यामध्ये कसूर केल्यास, सदर बाब शासनाच्या निदर्शनास आणावी व कर्ज वितरण तात्काळ बंद करावे.
- ४) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळा लाभार्थ्यांकडून कर्ज फेडीत कसुरी होण्याची शक्यता विचारात घेऊन, कर्जाच्या वसुलीकरिता पुरेशा मत्तेची प्रतिभूती म्हणून घेतल्यानंतरच कर्ज मंजूरी करेल. तसेच सदर मत्तेची तपासणी वेळोवेळी व कमीतकमी ६ महिन्यातून करेल.
- ५) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ त्यांच्या आर्थिक स्थितीबाबतचा अहवाल सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मध्ये शासनास दर सहा महिन्यांनी (३० मार्च/३० सप्टेंबर) सादर करेल.

क) शासन हमी आवाहनीत करण्यासंदर्भात दोन्ही महामंडळासाठी सामायिक अटी व शर्ती :-

- १) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD) यांच्याकडून घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करण्याकरिता कर्ज वसुलीकरिता महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ सर्वतोपरी प्रयत्न करेल व असे प्रयत्न केल्यानंतरही वसुली झाली नाही तर प्रथमतः कर्ज परतफेडीमध्ये कसुरी करणाऱ्या लाभार्थ्यांच्या मत्तेची विक्री करून महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळा कर्जाची परतफेड करेल व कर्जाचे दायित्व शासनावर पडणार नाही याची दक्षता घेईल.
- २) राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद (NHFD) ने महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाला मंजूर केलेल्या कर्जाच्या आदेशामध्ये नमूद केलेल्या परतफेडीच्या वेळापत्रकानुसार कर्जफेडीच्या शेवटच्या हप्त्याच्या १ वर्षानंतरच्या दिनांकास हमी संपुष्टात येईल. सदर वेळापत्रकात नमूद केलेल्या विहित कालावधीसाठीच शासन हमी लागू राहिल. या कालावधी नंतर राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबादला शासन हमी आवाहनीत करता येणार नाही.

५. हमी शुल्क

अ) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळास प्र.श.प्र.व. हमीशुल्काचा दर रु. २/- असा राहील. हे हमीशुल्क ज्या कालावधीकरीता देय राहील त्या कालावधीतील कोणत्याही दिवशी कमाल अदत्त असलेल्या कर्ज आणि व्याजाच्या एकूण रकमेवर (total maximum outstanding amount) देय राहील.

ब) हमी शुल्काचा भरणा दर सहा महिन्यांनी वसुली करून शासनाच्या खाती जमा करण्यास व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ, मुंबई हे जबाबदार असतील. प्रत्येक वित्तीय वर्षाच्या ३१ मार्च, आणि/अथवा ३० सप्टेंबर, रोजी अदत्त असलेल्या घटना सापेक्ष दायित्वावर (Contingent Liability) अनुज्ञेय असलेल्या हमी शुल्काचा भरणा १ एप्रिल आणि/अथवा १ ऑक्टोबर रोजी करावा.

क) हमी शुल्काचा भरणा केल्यानंतर त्यामधून प्रथम थकित हमी शुल्कावरील दंडनीय व्याजाची रक्कम वळती करून घेण्यात येईल. नंतर सर्वात जुन्या थकित हमी शुल्काची वसुली त्यानंतर त्यापेक्षा कमी जुन्या थकित हमी शुल्काची वसुली याप्रमाणे रक्कम वळती करून घेण्यात येईल.

ड) देय हमी शुल्क शासन तिजोरीत भरणा करण्यास महामंडळाकडून कसूर झाल्यास अशा कसूर केलेल्या थकित रक्कमेवर पहिल्या तीन महिन्यासाठी १६ टक्के दराने व त्या पुढील कालावधीसाठी २४ टक्के दराने व्याज आकारले जाईल.

इ) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने शासन हमी शुल्काची रक्कम "००७५-संकीर्ण, सर्वसाधारण सेवा-१०८-हमी शुल्क" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात भरणा करावी. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ, मुंबई यांनी महामंडळाकडून देय असलेली हमी शुल्काची रक्कम शासकीय कोषागारात नियमितपणे भरणा केली जाते याची खात्री करून घ्यावी.

ई) हमी शुल्क भरल्याच्या पृष्ठयर्थ चलनाची सांक्षातिक प्रत सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने वित्त विभागास पाठवावी.

प) महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळाने देय हमीशुल्काचा भरणा केला नाही तर सदर हमीशुल्क सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासनाकडे भरणा करेल व महामंडळाकडून वसूल करेल.

६. हा शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, कार्यासन-महामंडळे यांच्या नस्ती अपंग-२०१३/प्र.क्र. ३०८/महामंडळे वरील प्रस्ताव व वित्त विभागाच्या शासन हमी क्रमांक-६/२०१३-१४ यानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. राष्ट्रीय विकलांग वित्त व विकास निगम, फरीदाबाद (NHFDG) समवेत कर्ज घेण्यासंबंधी करावयाच्या करार पत्रावर स्वाक्षरी करण्याकरिता सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागातील

संबंधित सह सचिव/उप सचिव व वित्त विभागातील सह सचिव / उप सचिव (अर्थबळ) यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१०१४१५५२१६५४०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

मीनल पेडणेकर

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. राज्यपालाचे सचिव,
२. मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
३. उपमुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
४. सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानमंडळ, मुंबई,
५. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
८. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानभवन सचिवालय, मुंबई (५ प्रती)
९. बहुजन समाज पार्टी, डी-१, इन्सा इटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई,
१०. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.बॅरेक्स क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉइन्ट, मुंबई-२०
११. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राज भुवन, एस.व्ही.पटेल रोड, मुंबई-४.
१२. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, (मार्क्सवादी) महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोव मिल पॅलेस, वरली, मुंबई-१३.
१३. इंडियन नॅशनल काँग्रेस पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई -२५.
१४. नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरिमन पॉइन्ट, मुंबई-२१.
१५. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
१६. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, राष्ट्रीय विकलांग वित्त एवम विकास निगम, फरीदाबाद, नवी दिल्ली-११० ०९२.

१८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१९. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
२०. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
२१. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य अपंग वित्त व विकास महामंडळ मर्यादित, ७४ तळमजला, महाराष्ट्र गृहनिर्माण भवन, बांद्रे (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५१.
२२. वित्त विभाग (साउ/ऋण व हमी संनित्रण कक्ष/व्यय-१४), मंत्रालय, मुंबई-३२.
२३. कक्ष अधिकारी (महामंडळे), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२४. निवड नस्ती/अर्थबळ.